Zung Depresyon Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Zung Depresyon Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=33646

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Zung Depresyon Ölçe?i (Zung Self-Rating Depression Scale - SDS), 1965 y?l?nda William W. K. Zung taraf?ndan geli?tirilmi?, bireylerin kendi bildirimlerine dayal? olarak **depresyon** semptomlar?n?n ?iddetini ölçmeyi amaçlayan psikometrik bir ölçektir. Ölçek, hem affektif hem de somatik semptomlar? kapsayan 20 maddeden olu?ur ve klinik de?erlendirmeye yard?mc? bir tarama arac? olarak yayg?n ?ekilde kullan?lmaktad?r. Türkiye'deki geçerlik ve güvenirlik çal??malar?, özellikle üniversite ö?rencileri gibi genç yeti?kin popülasyonlar? için ölçe?in kültürel adaptasyonunu sa?lam??t?r. Bu adaptasyon çal??mas?, ölçe?in Türkiye'deki psikolojik ara?t?rmalarda ve klinik uygulamalarda kullan?m?n?n önünü açm??t?r.

Anahtar Kelimeler

Depresyon, Zung Depresyon Ölçe?i, SDS, Psikometrik Ölçek, Üniversite Ö?rencileri, Ruh Sa?l???, Geçerlik, Güvenirlik

Yazarlar

William W. K. Zung (Orijinal Geli?tirici), B. Gençdo?an (Türkçe Uyarlama)

Amaç

Zung Depresyon Ölçe?i'nin temel amac?, bireylerin ya?ad??? **depresyon** semptomlar?n?n ?iddetini h?zl? ve güvenilir bir ?ekilde de?erlendirmektir. Ölçek, bireyin son bir hafta içinde ya?ad??? duygusal, bili?sel ve somatik belirtileri ölçerek, depresif durumun klinik düzeyde olup olmad???n? belirlemede ilk basamak tarama arac? olarak hizmet eder. Bu, özellikle büyük popülasyonlarda veya klinik öncesi taramalarda zaman kazand?ran bir yakla??md?r.

Türkçe uyarlama çal??mas? (Gençdo?an, 2001) ise, ölçe?in orijinal yap?s?n?n ve psikometrik özelliklerinin Türk kültürü ve diline uygunlu?unu test ederek, özellikle üniversite ö?rencileri popülasyonunda geçerli ve güvenilir bir ölçüm arac? olarak kullan?labilirli?ini sa?lamay? amaçlam??t?r.

Yap?

Zung Depresyon Ölçe?i, **depresyon**un multidisipliner yap?s?n? yans?tan 20 madde içerir. Bu maddeler genellikle dört ana faktör etraf?nda toplan?r: Affektif (Duygusal) bozukluklar, fizyolojik/somatik bozukluklar, psikomotor bozukluklar ve psikolojik bozukluklar. Ölçek, depresyonun sadece duygusal yönünü de?il, ayn? zamanda uyku düzeni, i?tah, cinsel ilgi ve genel aktivite düzeyi gibi somatik belirtilerini de de?erlendirir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Ölçek, kat?l?mc?lar?n maddelerde belirtilen durumlar? ne s?kl?kta ya?ad?klar?n? 4 dereceli bir Likert tipi ölçek üzerinde i?aretlemelerini gerektirir. Bu yap?, semptomlar?n ?iddetini nicel bir skorla ifade etmeyi mümkün k?lar, bu da ara?t?rmac?lara ve klinisyenlere kar??la?t?rmal? analiz yapma imkan? sunar.

Geçerlik

Zung Depresyon Ölçe?i'nin Türkçe uyarlamas?n?n geçerlik çal??malar?, benzer ölçek geçerli?i (e?zamanl? geçerlik) yöntemine odaklanm??t?r. Bu yakla??m, Zung Depresyon Ölçe?i'nden elde edilen skorlar?n, ayn? yap?y? ölçtü?ü bilinen di?er standart depresyon ölçeklerinden al?nan skorlarla korelasyonunu incelemeyi içerir. Yüksek korelasyon, ölçe?in gerçekten de ölçmesi amaçlanan psikolojik yap?y? ölçtü?ünü gösterir.

Adaptasyon çal??mas?nda, Zung Depresyon Ölçe?i'nin Türk popülasyonunda klinik ve ara?t?rmasal ba?lamlarda do?ru sonuçlar verebilmesi için gerekli geçerlik kan?tlar? sunulmu?tur. Bu, ölçe?in kültürel olarak uygun ve psikometrik aç?dan sa?lam oldu?unun önemli bir göstergesidir.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenirlik analizi için yayg?n olarak iç tutarl?l?k yöntemi kullan?lm??t?r. Kaynakta belirtildi?i gibi, Türkçe uyarlama çal??mas?nda Cronbach Alfa güvenilirlik katsay?s? analizi uygulanm??t?r. Bu katsay?, ölçek maddelerinin ayn? yap?y? ne kadar tutarl? bir ?ekilde ölçtü?ünü gösterir. Yüksek bir Cronbach Alfa de?eri, ölçe?in iç tutarl?l???n?n güçlü oldu?unu ve dolay?s?yla ölçümlerinin güvenilir oldu?unu i?aret eder.

Güvenirlik çal??malar?, ölçe?in farkl? zamanlarda veya farkl? madde setleriyle dahi tutarl? sonuçlar üretme yetene?ini destekleyerek, Zung Depresyon Ölçe?i'nin Türk örnekleminde istikrarl? bir araç oldu?unu kan?tlam??t?r.

Faktör Analizi

B. Gençdo?an (2001) taraf?ndan yürütülen doktora tezinde, Zung Depresyon Ölçe?i'nin üniversite ö?rencileri için geçerlik ve güvenirli?inin yan? s?ra faktör yap?s? da detayl? olarak incelenmi?tir. Faktör analizi, ölçe?in 20 maddesinin hangi temel boyutlar? (faktörleri) temsil etti?ini belirlemeyi amaçlar. Bu analiz, orijinal olarak dört faktörlü oldu?u varsay?lan yap?n?n, Türk üniversite ö?rencisi popülasyonunda da benzer bir yap? sergileyip sergilemedi?ini kontrol etmek için kritik öneme sahiptir.

Faktör yap?s?n?n do?rulanmas?, ölçe?in teorik yap?s?n?n kültürel adaptasyon sürecinde korunup korunmad???n? anlamak aç?s?ndan önemlidir. Bu çal??ma, ölçe?in Türkiye'de depresyonun

ARABPSYCHOLOGY.COM

farkl? boyutlar?n? do?ru bir ?ekilde ölçtü?ünü gösteren yap?sal kan?tlar sunmu?tur.

Araç

Test Türü: Uyarlama (Orijinal: Kendi Bildirim Ölçe?i)

Format: 20 maddelik, 4 dereceli Likert tipi Ölçek (1: Nadiren/Hiçbir zaman - 4: Ço?u zaman/Her zaman)

Mevcut Diller: ?ngilizce (Orijinal), Türkçe (Uyarlama), ve di?er birçok dil.

Popülasyon Grubu: Klinik hastalar ve genel popülasyon (Türkçe uyarlama: Üniversite ö?rencileri).

Ya? Grubu: Ergenlik sonras? ve Yeti?kinler.

Popülasyon Detaylar?: Gençdo?an (2001) çal??mas?, Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde gerçekle?tirilmi? olup, üniversite ö?rencisi örneklemi üzerinde yo?unla?m??t?r.

Test Metodolojisi: Bireysel veya grup uygulamas?na uygun, ka??t-kalem veya dijital formatta uygulanabilen kendi kendine de?erlendirme (self-report) metodolojisi kullan?r.

Anahtar Kelimeler

Zung SDS, Depresyon ?iddeti, Kendi Bildirim, ?ç Tutarl?l?k, Faktör Yap?s?, Psikoloji, Türkiye Uyarlamas?

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?: Sa?lanmad?.

Ba?l? Kurulu? E-posta Adresleri: Sa?lanmad?.

Yaz??ma Adresi: Sa?lanmad?.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Orijinal Zung Depresyon Ölçe?i (SDS), 1965 y?l?nda William W. K. Zung taraf?ndan yay?nlanm??t?r. Ölçek, klinik ve akademik ara?t?rmalarda yayg?n olarak kullan?lmaktad?r. Türkçe adaptasyon çal??mas? ise 2001 y?l?nda tamamlanm??t?r. Ölçe?in kullan?m? için genellikle telif hakk? sahibinden veya yay?nc?dan izin al?nmas? gerekmektedir; ancak akademik ara?t?rmalarda kullan?m ko?ullar? de?i?ebilir.

Bu ölçe?in orijinal PDF döküman?na a?a??daki ba?lant?dan ula??labilir: zung-depresyon-olcegi-

ARABPSYCHOLOGY.COM

toad.pdf

Kaynaklar

Gençdo?an, B. (2001). *Zung Depresyon Ölçe?inin üniversite ö?rencileri için geçerlik güvenirli?i ile faktör yap?s?.* (Doktora tezi). Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Erzurum. (Eri?im linki: tez.yok.gov.tr)
Zung, W. W. K. (1965). A self-rating depression scale. *Archives of General Psychiatry, 12*(1), 63-70.

Zung Depresyon Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri, orijinal kaynak içeri?inde sa?lanmad???ndan, bu bölümde yer almamaktad?r. Ancak ölçek, depresyonun affektif, fizyolojik ve psikolojik semptomlar?n? ölçen 20 maddeden olu?maktad?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM